

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE SRPANJ-KOLOVOZ 2024.

UPRAVNO VIJEĆE HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

25. lipnja 2024. godine održana je 6. redovna sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). U nastavku donosimo najvažnije.

Usklađivanje cijene lijekova

Novi lijekovi i nova pomagala na listama HZZO-a

HZZO je proveo postupak godišnjeg usklađivanja cijena lijekova kod ukupno 497 originalnih pakiranja, pri čemu je cijena snižena kod 353 pakiranja lijekova na osnovnoj listi lijekova te kod 144 pakiranja lijekova na dopunskoj listi lijekova.

Za 10 lijekova, koji su s dopunske liste lijekova premješteni na osnovnu listu lijekova HZZO-a,

osigurane osobe više neće plaćati sudjelovanje u cijeni lijeka, a za 134 lijeka na dopunskoj listi lijekova smanjen je iznos sudjelovanja u cijeni lijeka koji su obvezne snositi osigurane osobe.

U redovnoj proceduri na liste lijekova HZZO-a su stavljene generičke paralele već postojećih lijekova, a od novih lijekova na listu su stavljeni sljedeći lijekovi:

- enkorafenib i binimetinib, koji se koriste u kombinaciji za liječenje melanoma stadija III c kod kojih je dokazana BRAF V600 mutacija
- tucatinib za 2. liniju liječenja HER2 pozitivnog metastatskog raka dojke s aktivnim moždanim presadnicama.

Također, u redovnoj proceduri su na liste ortopedskih i drugih pomagala HZZO-a stavljena pomagala nove generacije za kontrolu šećerne bolesti i pomagala za peritonejsku dijalizu, a od novih pomagala stavljena su pomagala iz podskupina stopala, navlake zapatrljak i ulošci za proteze različitih proizvođača kao dijelovi proteza za noge.

IZ SADRŽAJA:

- Usklađivanje cijena lijekova
- Novi lijekovi i nova pomagala na listama HZZO-a

IZVJEŠĆE O RADU SEKTORA KONTROLE U 2023. GODINI

(2. dio)

(Nastavak iz prethodnog broja)

Kontrolori Odjela za vanjski nadzor i kontrolu Regionalnog ureda HZZO-a u Splitu u 2023. godini proveli su prema Planu i programu za 2023. jednu (1) sveobuhvatnu kontrolu opće bolnice, pet (5) sveobuhvatnih kontrola isporučitelja ortopedskih i drugih pomagala, dvije (2) kontrole ljekarničkih ustanova/ljekarni privatne prakse, dvije (2) ordinacije koje provode izvanbolničku specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, jednu (1) kontrolu specijalne bolnice, jednu (1) kontrolu zavoda za javno zdravstvo i jednu (1) kontrolu doma zdravlja.

Sveukupno, bez kontrola ordinacija na primarnoj razini zdravstvene zaštite, provedeno je svih 13 planiranih sveobuhvatnih kontrola.

Kontrolori Odjela za vanjski nadzor i kontrolu kod ugovornih subjekata HZZO-a proveli su i 1.674 izvanrednih ciljanih kontrola.

Kontrolori Odjela za vanjski nadzor i kontrolu Regionalnog ureda HZZO-a u Zagrebu u 2023. godini proveli su prema Planu i programu za 2023. godinu 10 kontrola ljekarničkih ustanova/ljekarni privatne prakse, tri (3) kontrole isporučitelja ortopedskih i drugih pomagala, jednu (1) kontrolu opće bolnice, dvije (2) kontrole doma zdravlja, jednu (1) kontrolu zavoda za hitnu medicinu, jednu (1) kontrolu specijalne bolnice, jednu (1) kontrolu zavoda za javno zdravstvo i tri (3) kontrole ordinacija koje provode specijalističko - konzilijarnu zdravstvenu zaštitu.

Sveukupno, bez kontrola ordinacija na primarnoj razini zdravstvene zaštite, provedene su sve 22 sveobuhvatne planirane kontrole.

Kontrolori Odjela za vanjski nadzor i kontrolu kod ugovornih subjekata HZZO-a proveli su i 3.502 izvanrednih ciljanih kontrola.

Nastavno navedenom, može se zaključiti kako je u 2023. godini izvršenje Plana i programa zadovoljavajuće.

3.1.2. Postupanje po predstavkama osiguranih osoba HZZO-a Zavoda

Služba za kontrolu je u 2023. godine zaprimila 1.530 predstavki osiguranih osoba na postupanje ugovornih subjekata HZZO-a.

Postupanjem po zaprimljenim predstavkama utvrđeno je kako su 732 predstavke bile osnovane, dok se po preostalim 798 predstavki postupalo.

U 223 zaprimljene predstavke, a koje su se odnosile na otežanu dostupnost odnosno nemogućnost uspostavljanja pravovremenog kontakta s ordinacijama primarne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: PZZ), postupalo se

na način da su radnici HZZO-a odmah provjerali navode iz predstavki, stupali u kontakt s ordinacijama PZZ-a (telefonom ili elektroničkom poštom), obavještavali liječnika-nositelja tima o potrebi povratnog poziva prema pojedinoj osiguranoj osobi HZZO-a te o utvrđenom obavještavali, odnosno povratno odgovarali osiguranim osobama.

Za 575 zaprimljenih predstavki provedene su kontrole temeljem pritužbi osiguranih osoba u kojima u 386 provedenih kontrola nije utvrđeno kršenje ugovornih obveza, dok je u 189 provedenih kontrola potvrđeno kršenje ugovornih obveza ugovorenih subjekata HZZO-a, vezano uz otežano ostvarivanje prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja osiguranih osoba HZZO-a (nepoštivanje propisanog radnog vremena od strane ugovornih subjekata HZZO-a, nepravilnosti u vođenju privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad osiguranika, nepravilnosti pri vođenju Liste čekanja, neopravdana naplata zdravstvene zaštite pokrivena obveznim zdravstvenim osiguranjem i drugo).

U provedenim kontrolama ugovornih subjekata HZZO-a izrečene su 133 opomene, 40 opomena s ugovorenom novčanom kaznom, 11 opomena s naknadom štete, četiri (4) opomene s naknadom štete i novčanom kaznom te je pokrenut jedan (1) postupak za raskid ugovora.

3.2. Primarna razina zdravstvene zaštite

Nadzor i kontrola ugovornih obveza na razini primarne zdravstvene zaštite provodi se, kao što je uvodno naznačeno, redovno i izvanredno. Redovni, odnosno planirani nadzorni i kontrolni poslovi obuhvaćaju sveobuhvatnu/djelomičnu kontrolu rada i izvršavanja ugovornih obveza pojedinog ugovornog subjekta ili trajni nadzor nad pojedinim poslovnim procesima, dok se izvanredne kontrole provode prema uočenim ili trenutno nastalim poteškoćama u ostvarivanju prava osiguranih osoba HZZO-a na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja odnosno osnovom saznanja o možebitnom kršenju ugovornih obveza.

Nadzorni i kontrolni poslovi na razini primarne zdravstvene zaštite provedeni u 2023. godini odnosili su se prvenstveno na kontrole opravdanosti (medicinske indiciranosti) PNR-a, odnosno kontrole zbog visoke stope PNR-a, potom kontrole radnog vremena ordinacija, kontrole provedene temeljem pristiglih predstavki osiguranih osoba, kontrole provođenja zdravstvene njege u kući, kontrole vezane za nepravilno ispostavljanje računa HZZO-u (preklapanje računa, prihodovanje i drugo),

- izvješće o radu sektora kontrole u 2023. godini

- Postupanje po predstavkama osiguranih osoba

pravilno vođenje medicinske dokumentacije, kontrole vezane za osiguranje zamjene za vrijeme opravdane odsutnosti članova tima, kontrole kadrovskog normativa, propisivanje ortopedskih i drugih pomagala, naplatu sudjelovanja osiguranih osoba u troškovima zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene zaštite te kontrole propisivanja lijekova na recept.

Posebna pozornost HZZO-a usmjerena je na kontrolu PNR-a, odnosno na kontrolu i ocjenu opravdanosti (medicinske indiciranosti) PNR-a osiguranika HZZO-a.

Razlozi za organiziranje i provođenje velikog broja ovih kontrola ogledaju se u prioritetoj zadaći HZZO-a da se stopa PNR-a u Republici Hrvatskoj uravnoteži i objektivizira u odnosu na epidemiološke, morbiditetne i druge karakteristike radno aktivne populacije, odnosno da se utvrdi prestanak svih PNR-ova koji neopravdano dugo traju, za što su počevši od 1. travnja 2023. godine, uz izabrane liječnike neposredno ovlašteni i liječnici kontrolori HZZO-a.

Na razini primarne zdravstvene zaštite u 2023. godini provedeno je ukupno 11.675 kontrole.

3.2.1. Stope PNR-a

Ukupna stopa PNR-a u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine iznosila je 3,68; od toga 1,86 na teret poslodavca, a 1,82 na teret HZZO-a.

U istom razdoblju 2022. godine ukupna stopa PNR-a bila je 4,12; od toga 2,17 na teret poslodavca, a 1,95 na teret HZZO-a.

Iz navedenog proizlazi kako je u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine u odnosu na isto razdoblje 2022. godine ukupna stopa PNR-a bila manja za 10,7 %, odnosno stopa PNR-a na teret poslodavca bila je manja za 14,3 %, dok je na teret HZZO-a bila manja za 6,7 %.

Ako se usporede i drugi pokazatelji o PNR-u u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine u odnosu na isto razdoblje 2022. godine dolazi se do sljedećih rezultata:

- broj dana PNR-a manji je za 1.846.753 dana, a broj dnevno bolesnih manji je za 5.698 (u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine ukupan broj dana – 19.811.999 i 63.499 dnevno bolesnih; u istom razdoblju 2022. ukupan broj dana – 21.658.752 i 69.197 dnevno bolesnih).

Također, ako se promatra ukupan broj dana PNR-a i broj radno aktivnih osiguranika (1.724.378) proizlazi kako je u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine prosječno trajanje PNR-a po osiguraniku iznosilo 11 dana, odnosno manje za dva (2) dana u odnosu na 2022. godinu kada je iznosilo 13 dana.

Nadalje, usporedbom ukupnog broja dana PNR-a i ukupnog broja slučajeva dolazi se do zaključka kako je prosječno trajanje PNR-a po slučaju u 2023. godini iznosilo 13 dana, isto kao i u 2022. godini.

Ukupni broj dana izolacije u 2023. godini bio je 4.649, a ukupni broj slučajeva 471, što je u odnosu na 2022. godinu pad za 47.758 slučajeva ili 99 % manje slučajeva te pad za 281.820 dana ili 98 % manje dana.

Ukupna stopa PNR-a u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine bila je najniža u Područnoj službi Dubrovnik i iznosila je 2,68; u Područnoj službi Požega 2,93, u Područnoj službi Slavonski Brod 3,02; u Područnoj službi Šibenik 3,11 te u Područnim službama Virovitica i Koprivnica 3,14.

Najviša stopa PNR-a zabilježena je u Regionalnom uredu Rijeka i iznosila je 4,11; zatim u Regionalnom uredu Zagreb 4,09, u Regionalnom uredu Split 3,92; u Područnoj službi Gospić 3,86 i u Područnoj službi Krapina 3,81.

Pad ukupne stope PNR-a u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine u odnosu na isto razdoblje 2022. godine bilježe sve područne službe, dok je najveći pad ukupne stope PNR-a u promatranom razdoblju zabilježen u Područnoj službi Pazin (s 4,22 na 3,43), Područnoj službi Čakovec (s 4,39 na 3,75), u Područnoj službi Krapina (s 4,33 na 3,81), Područnoj službi Sisak (s 4,24 na 3,73) i Područnoj službi Šibenik (3,61 na 3,11).

Stopa PNR-a temeljem ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u 2023. godini iznosila je na razini Republike Hrvatske 0,14 i jednaka je kao i u 2022. godini. Najviša je bila u Regionalnom uredu Osijek 0,18, Regionalnom uredu Zagreb 0,17, Regionalnom uredu Rijeka 0,16 te Područnim službama Čakovec i Virovitica 0,15, dok je najmanja bila u Područnoj službi Dubrovnik 0,07 te Područnim službama Karlovac, Slavonski brod, Koprivnica i Šibenik 0,08.

(Nastavak u idućem broju)

- Primarna razina zdravstvene zaštite

- Ukupne stope PNR-a

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija

Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo.hr

Za nakladnika: ravnatelj Lucian Vukelić, dr. med. spec.

Urednice priloga: Veronika Laušin, dr. med. spec., zamjenica ravnatelja HZZO-a
Martina Furlan, dipl. iur. i Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979

za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

Iz Izvješća o radu i poslovanju HZMO-a za 2023.

Na 39. sjednici održanoj 18. lipnja 2024. Upravno vijeće HZMO-a donijelo je Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2023. te ga uputilo Hrvatskom saboru na prihvaćanje. Predmet godišnjeg izvješća Zavoda je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i rad Zavoda. Poslove iz svoje mjerodavnosti Zavod je i u protekloj godini obavljao u skladu s propisima te Financijskim planom i Godišnjim planom rada Zavoda za 2023. koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

Na dan 31. prosinca 2023. u Zavodu je bilo evidentirano **1 225 246 korisnika mirovine i 1 648 877 osiguranika**, a omjer između te dvije skupine bio je **1 : 1,35** (u 2021. godini omjer je bio 1 : 1,28, a u 2022. bio je 1 : 1,31).

Ukupni prihodi i primici Zavoda iznosili su 7,476 mlrd. EUR, a rashodi i izdaci 7,472 mlrd. EUR. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 7,212 mlrd. EUR, odnosno 99,8 % planiranih rashoda i u odnosu na 2022. godinu veći su za 16 %.

Od 1. siječnja 2023. mirovine su usklađene za 5,37 %, a od 1. srpnja 2023. za 8,42 % (ukupna godišnja stopa usklađivanja mirovina bila je 14,16 %).

Prosječna sveukupna mirovina (mirovine ostvarene prema ZOMO-u, mirovine Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane), bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 551,42 EUR, a udio te mirovine u netoplaći iznosio je 46,3 %.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2023., bez mirovina ostvarenih primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, iznosila je 547,37 EUR ili 45,96 % prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, bez mirovina ostvarenih prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, umanjena za porez i prirez, za prosinac 2023. iznosila je 816,88 EUR ili 68,59 % prosječne netoplaće.

U 2023. godini ukupno su evidentirana **43 073 korisnika koja su prvi put ostvarila pravo na mirovinu** (33 958 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 090 invalidskih mirovina i 7 025 obiteljskih mirovina), što je **smanjenje od 14,88 %** u odnosu na 2022. godinu, kada su evidentirana 50 604 nova korisnika.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za dvije godine. U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u, najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (274 044 korisnika odnosno 24,25 %), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće, zbog starenja stanovništva i smanjivanja broja stanovnika u mlađim dobnim skupinama. Značajna novina u mirovinskom sustavu koja je uvedena u 2023. godini odnosi se na **uvođenje novog modela obiteljskih mirovina**, koji je omogućio korištenje osobne i dijela obiteljske mirovine. Ukupan broj korisnika koji je u 2023. godini ostvario pravo na isplatu osobne (starosne ili invalidske) mirovine i dijela obiteljske mirovine iznosio je 96 555, što predstavlja 7,88 % svih korisnika mirovina.

Okončani pregovori o sklapanju Ugovora o socijalnoj sigurnosti između R Hrvatske i R Kosovo

U Prištini je 19. i 20. lipnja 2024. održan posljednji krug pregovora o sklapanju Ugovora o socijalnoj sigurnosti između R Hrvatske i R Kosovo. Hrvatsko izaslanstvo predvodila je gđa Melita Čičak, ravnateljica Uprave za mirovinski sustav u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a kosovsko g. Drinas Zeqiraj, iz Ministarstva financija, rada i transfera.

Pregovori su protekli u prijateljskom ozračju te su obje strane usuglasile sve odredbe Ugovor kao i Administrativnog sporazuma za primjenu Ugovora. Nakon uspješno okončanih pregovora na razini stručnih timova, slijedi potpisivanje Ugovora te postupci potvrđivanja u parlamentima objiju država.

Stupanjem na snagu Ugovora o socijalnoj sigurnosti omogućit će se koordinacija nacionalnih mirovinskih sustava, odnosno očuvanje prava iz mirovinskog osiguranja osoba koje su bile zaposlene i osigurane u obje države ugovornice.

invalidskog osiguranja te iskustva i informacije o modelima i izazovima u elektroničkoj razmjeni podataka među nositeljima osiguranja.

Kao i do sada, ovaj Susret bio je prilika za dodatno unaprijeđenje uspješne dugogodišnje međusobne suradnje, na korist zajedničkih korisnika i osiguranika.

Održani Međunarodni savjetodavni dani HZMO-a i DRV-a

U organizaciji njemačkog nositelja za mirovinsko osiguranje (*Deutsche Rentenversicherung Baden Württemberg*) u gradu Karlsruhe su od 11. do 13. lipnja 2024. održani Međunarodni savjetodavni dani na kojima su predstavnici HZMO-a, u suradnji s njemačkim predstavnicima, zainteresiranim strankama odgovarali na pravna pitanja i pružali informacije vezane za ostvarivanje prava iz hrvatskog i njemačkog sustava mirovinskoga osiguranja.

Tijekom tri dana savjetovanja stranke su dobile savjete vezano uz zakonske uvjete za priznanje prava na davanja prema hrvatskim i njemačkim propisima, informacije o stanju provedbe upravnog postupka u već ranije zaprimljenim zahtjevima kao i mogućnosti isplaćivanja priznatih mirovinskih davanja iz jedne u drugu državu.

Predstavnici njemačke i hrvatske delegacije izrazili su zadovoljstvo zbog konstruktivne suradnje te naglasili da savjetodavni dani pridonose boljoj komunikaciji i koordinaciji rada na provedbi postupaka ostvarivanja prava na mirovinska davanja među dvijema državama.

Održan 14. Susret direktora/ravnatelja fondova/zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ

U Banji Vrućici - Teslić, od 10. do 12. lipnja 2024. održan je 14. Susret direktora/ravnatelja fondova/zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje država nastalih na području bivše SFRJ, u organizaciji Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

Na Susretu, kojemu je središnja tema bila **Izazovi elektroničke razmjene dokumentacije između nositelja osiguranja - potrebe i mogućnosti bespapirne komunikacije i poslovanja u suvremenom svijetu**, sudjelovali su direktori i ravnatelji nositelja mirovinskog osiguranja regije sa suradnicima. HZMO je zastupao ravnatelj Ivan Serdar sa suradnicima.

Sudionici su razmijenili informacije o aktualnim izmjenama propisa iz područja mirovinskog i

KORISNICI MIROVINA - statistika za svibanj (isplata u lipnju 2024.)

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječna netomirovina
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO*		
Starosna mirovina	407 636	589,38 EUR
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35. ZOMO-a	48 547	670,42 EUR
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO-a	64 755	495,94 EUR
Prijevremena starosna mirovina	176 544	533,77 EUR
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO-a	382	527,48 EUR
Invalidska mirovina	87 335	390,67 EUR
Obiteljska mirovina	159 893	450,35 EUR
I. UKUPNO - ZOMO	945 092	534,84 EUR
II. Djelatne vojne osobe - DVO	16 052	751,30 EUR
III. Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71 646	1.137,17 EUR
IV. Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	7 182	628,50 EUR
SVEUKUPNO I.+II.+III.+IV.	1 039 972	580,33 EUR
Prosječna starosna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	91 252	853,45 EUR
Korisnici osnovnih mirovina	17 851	723,90 EUR
Korisnici najniže mirovine kojima je mirovina određena prema ZOMO-u	267 353	366,41 EUR
Korisnici kojima je isplaćena osobna i dio obiteljske mirovine (DOM)	102 243	600,23 EUR

* bez međunarodnih ugovora

Ukupan broj osiguranika	1 721 526
Ukupan broj korisnika mirovine	1 227 174
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1:1,40
Prosječna netoplaća u Republici Hrvatskoj za travanj 2024.	1.323 EUR
Prosječna sveukupna starosna mirovina ZOMO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili u 2024. godini (bez međunarodnih ugovora)	585,32 EUR
Korisnici mirovina - muškarci (46,22%)	567 240
Korisnici mirovina - žene (53,78%)	659 934
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	31 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	73 godine
Prosječan mirovinski staž za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	34 godine
Prosječna dob za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2024. godini - ZOMO	64 godine